

MAB ÁLLÁSFOGLALÁS DOKTORI ISKOLÁK
LÉTESÍTÉSÉRŐL ÉS MŰKÖDÉSÉRŐL

1. MEGHATÁROZÁSOK

A hatályos felsőoktatási törvény, a Magyar Akkreditációs Bizottságról szóló 199/2000. (XI. 29.) sz. kormányrendelet, a doktori képzésről és a doktori fokozatszerzésről szóló 51/2001. (IV. 3.) Korm. rendelet, valamint a tudományágakat felsoroló 169/2000. (IX. 29.) kormányrendelet számos fogalomra meghatározást ad. E fogalmak alfabetikus sorrendben a következők:

- 1. a doktori iskola tanácsa:** a doktori iskola vezetőjének munkáját segítő, rendszeresen ülésező testület, amit a doktori iskola alapító tagjai választanak, és tagjait az egyetem doktori tanácsa bízza meg és menti fel;
- 2. állami doktori ösztöndíj:** a szervezett doktori képzésben, nappali tagozaton részt vevő magyar állampolgárságú doktorandusz hallgatók, illetve jogszabály vagy nemzetközi megállapodás alapján a magyar állampolgárságú hallgatókkal azonos elbírálás alá eső külföldi hallgatók részére nyújtható pénzbeli támogatás;
- 3. doktorandusz:** a doktori (PhD) [a továbbiakban: doktori]-, illetve mester-(DLA) [a továbbiakban: mester-] képzésben részt vevő hallgató, akit a felsőoktatásra vonatkozó jogszabályokban meghatározott jogok illetnek meg és kötelezettségek terhelnek;
- 4. doktorandusz-hallgatói jogviszony:** a doktorandusz hallgató és a felsőoktatási intézmény között fennálló jogviszony, amelynek tartalmát a doktorandusz hallgatónak és az intézménynek a felsőoktatásra vonatkozó jogszabályokban meghatározott jogai, illetve kötelezettségei alkotják. A hallgatói jogviszonyt doktori képzésre jogosult felsőoktatási intézmény (a továbbiakban: egyetem) – az Ftv. 29., 30. §-aira figyelemmel – diákigazolvány kiadásával, illetve érvényesítésével igazolja;
- 5. doktori értekezés:** a doktorjelölt által készített írásmű, alkotás vagy munka, amellyel a doktorjelölt – a doktori fokozatszerzési eljárás során – bizonyítja, hogy a fokozat követelményeihez mért tudományos feladat önálló megoldására képes; az értekezés magyar vagy angol vagy a dolgozat témája által indokolt más nyelven készülhet;
- 6. doktori fokozat:** a doktori tanács által odaítélhető fokozat, mely megszerzésének feltételeit – az Ftv. keretein belül – az egyetem a doktori szabályzatában állapítja meg. A doktori fokozat egyetemi szervezett képzésben való részvétel, illetve egyéni felkészülés alapján – doktori fokozatszerzési eljárás keretében – szerezhető meg (=PhD);
- 7. doktori fokozatszerzési eljárás:** a doktori fokozat megszerzésére irányuló, tartalmilag a doktori képzésre alapozó, de attól jogilag és eljárás tekintetében független cselekménysorozat;
- 8. doktori iskola (mester iskola):** egyetemen a MAB jóváhagyásával működő, az egyetem különböző szervezeti egységeit átfogó olyan oktatási szervezet, amelyben a tudományos fokozat elnyerésére felkészítő képzés folyik. A doktori iskolában közreműködhet más felsőoktatási intézmény vagy az intézményen kívüli kutatóintézet is. Az egyetemeken tudományáganként (művészeti területenként) legfeljebb egy doktori iskola működhet. Ez

alól kivételt csak a külön jogszabályban meghatározott multidiszciplináris területeken működő doktori iskolák jelenthetnek.

- 9. doktori képzés:** *egyetem által végzett, doktorandusz-hallgatói jogviszonyt eredményező, három év (36 hónap) tanulmányi időtartamú posztgraduális szintű képzés, amely a doktori fokozat elnyerésére készít fel. A doktori képzés rendszeres tanulmányi, kutatási és beszámolási tevékenység, amely magában foglalja az egyetem doktori szabályzatában előírt kötelezettségek teljesítését, így a doktori szigorlat kivételével a doktori vizsgák eredményes letételét is. Az egyes doktori képzési formákra (nappali, esti, levelező) vonatkozó egyedi szabályokat az egyetem doktori szabályzata tartalmazza.*
- 10. doktori szabályzat:** *a felsőoktatási intézmény szervezetéről és működéséről rendelkező szabályzatnak a része, amely többek között tartalmazza a doktori fokozat megszerzésének feltételeit, a doktori képzés és a fokozat odaítélésének és a doktori iskolák működésének részletes szabályait [a továbbiakban: Szabályzat];*
- 11. doktori szigorlat:** *a doktori fokozat megszerzésére irányuló eljárás része, a doktori eljárásban részt vevő személy tudományágában szerzett ismereteinek összefoglaló, áttekintő jellegű számonkérési formája. Minősítéséről (például: "rite", "cum laude", "summa cum laude", pontozás) a hagyományok figyelembevételével a doktori szabályzat rendelkezik;*
- 12. doktori tanács:** *a doktori képzés szervezésére és a fokozat odaítélésére az egyetemi tanács által létrehozott testület, amely a doktori képzés tekintetében döntéshozatali jogosultsággal rendelkezik, különösen a képzés programjának jóváhagyása és a képzésre felvétel, valamint a fokozat odaítélése tekintetében. Jogszabályban megállapított feltételek teljesülése esetén elláthatja a habilitációs bizottság feladatait is;*
- 13. doktori téma:** *olyan kutatási terület, amely alkalmas arra, hogy kidolgozása folyamatában a doktorandusz – a témavezető irányításával – elsajátítsa a tudományos módszerek alkalmazását, értékelhető tudományos eredményhez jusson, és erről tudományos közlemények, tudományos előadások, majd doktori értekezés (alkotás, munka) formájában bizonyosságot tegyen;*
- 14. doktori tézisek:** *a tudományos nyilvánosság számára készülő, összefoglaló jellegű mű, amely a doktorjelölt azon tudományos eredményeit mutatja be, amelyek alapján a fokozatszerzési eljárás során tanúbizonyosságát adja annak, hogy felkészült a tudományos fokozat megszerzésére. A tézisek magyar és angol (esetleg más, az adott tudományág sajátosságainak megfelelő) nyelven készülnek. A tézisek nyilvántartásáról, illetve nyilvánosságra hozataláról az egyetem és az Oktatási Minisztérium gondoskodik;*
- 15. doktorjelölt (mesterjelölt):** *a doktori tanulmányait befejezett személy, aki a doktori (mester) fokozat megszerzésére irányuló eljárás alatt áll. A doktorjelölt nem doktorandusz, nem áll hallgatói jogviszonyban;*
- 16. egyéni felkészülés:** *az a folyamat, amelynek során a doktorandusz nem az egyetem szervezett képzésében való részvétellel szerzi meg a fokozatot. Az egyéni felkészülés alapján doktori fokozatot szerezni kívánókkal szembeni előírásokat az egyetem, illetve a doktori iskola szabályzata tartalmazza.*
- 17. egyetemi doktorandusz nyilvántartás:** *a doktori képzésbe felvételt nyert és az abban részt vevő doktorandusz hallgatókról, a doktori tanács által vezetett nyilvántartás;*
- 18. egyetemi doktori nyilvántartás:** *az egyetemen doktori- és mesterfokozatot szerzett személyekről és a fokozat adatairól vezetett egyetemi nyilvántartás;*

-
19. **külföldi részképzés:** a doktori képzés része, amelyben a doktorandusz a doktori témájához kapcsolódó – a témavezető által jóváhagyott – olyan munkaprogram alapján vehet részt, amely biztosítja az adott tanulmányi időszak érvényességét az egyetem doktori képzési programjában. A külföldi részképzések munkaprogramjának elfogadásáról a doktori iskola tanácsa, ennek hiányában a doktori tanács jogosult dönteni.
20. **mesterfokozat:** a mesterképzésben résztvevő részére, a doktori tanács vagy a mesterterület által odaítélhető fokozat, melynek megszerzése szakonként megállapított követelményekhez igazodó egyéni munkaprogramok alapján történik (= DLA);
21. **mesterképzés:** a művészeti egyetemek, illetve művészeti karok, az egyetemek művészeti szakjai, valamint a mesterfokozattal záruló képzést is folytató egyetemek által doktorandusz-hallgatói jogviszony keretében folytatott, legalább két éves időtartamú posztgraduális szintű képzés, amely szakonként megállapított követelményekhez igazodó egyéni munkaprogramok alapján folyik;
22. **mestertestület:** a mesterképzés szervezésére és a mesterfokozat odaítélésére, az intézményi tanács által létrehozott testület. Jogosultsága a mesterképzés területén azonos a doktori tanácséval. Szavazati jogú tagjai csak mesterfokozattal, vagy az Ftv. 123. § (8) bekezdésében meghatározottak szerint azzal egyenértékűnek tekinthető művészeti díjjal vagy tudományos fokozattal rendelkező személyek lehetnek. A mesterfokozattal rendelkező személyek habilitációs eljárásában akkor láthatja el a habilitációs bizottság feladatait, ha az intézményi tagjai habilitált mesterek;
23. **országos doktori nyilvántartás:** az egyetemek adatszolgáltatása alapján, a Magyar Akkreditációs Bizottság (a továbbiakban: MAB) Titkársága által vezetett nyilvántartás, a doktori- és a mesterfokozatot szerzett személyekről és a fokozat adatairól;
24. **tanulmányi pont (kredit) a doktori képzésben:** a doktorandusz hallgatói kötelezettségek teljesítésére irányuló tanulmányi, kutatói – és amennyiben a doktorandusz oktatói feladatokat is vállal, oktatói – munka mértékegysége.
25. **tudományágak:** az egyes tudományterületekhez tartozó tudományágak, valamint a művészeti ágak felsorolásáról szóló 169/2000. (IX. 29.) kormányrendeletben felsoroltak.
26. **tudományterületek (a felsőoktatási törvény 124/E. § m.) pontja szerint):** a bölcsészettudományok, a hittudomány, az agrártudományok, a műszaki tudományok, az orvostudományok, a társadalomtudományok, a természettudományok és a művészetek.

2. OKTATÓK, VEZETŐK, HALLGATÓK

- 2.1. Doktori iskola oktatói** azok a tudományos fokozattal rendelkező oktatók és kutatók, akiket – a doktori iskola vezetőjének javaslatára – a doktori tanács alkalmasnak tart a doktori iskola keretében oktatási, kutatási és témavezetői feladatok ellátására. Azok az oktatók, akik az egyetemen működő, a Magyar Tudományos Akadémia által támogatott akadémiai és egyéb kutató csoportok munkatársaiként vesznek részt az egyetemeken a doktori iskolák munkájában, az egyetemi oktatókkal egyenlő jogú oktatóknak tekintendők.
- 2.2. Alapító tag** az adott tudományágban tudományos fokozattal rendelkező olyan oktató vagy kutató, aki a doktori iskola alapításakor, illetve a doktori iskolába való belépésekor nincs tartós fizetés nélküli szabadságon vagy egy évnél hosszabb külföldi tanulmányúton.
- 2.3.** A magyar felsőoktatásban *egy személy csak egy doktori iskolában lehet alapító tag*. A doktori iskola más tanárai **meghívott tagnak** minősülnek, és ilyen felkérést több doktori iskolában is elfogadhatnak. (Valamely doktori iskola alapító tagjai is vállalhatnak más doktori iskolában meghívott tagságot). Az alapító tagok helyébe, illetve mellé – megfelelő eljárás után – azonos feladatokkal, azonos feltételek megléte esetén új alapító tagok léphetnek.
- 2.4. Alapító belső tag¹** az a **70 éves felső korhatárt meg nem haladó** oktató vagy kutató lehet, aki a doktori iskolát működtető egyetemen **teljes munkaidőben foglalkoztatott**, továbbá az egyetemmel határozatlan idejű munkaviszonyban, közalkalmazotti jogviszonyban áll.
- 2.5. Alapító külső tag** tudományos fokozattal rendelkező, aktív oktató / kutató, továbbá az adott tudományágban az egyetem professor emeritusa is. Alapító külső tag esetében korhatárt a MAB nem állít.
- 2.6. A doktori iskola vezetője** – aki *egyetemi tanár*, alapító belső tag és az MTA rendes, levelező tagja, doktora vagy a tudomány doktora (innentől együtt: akadémiai doktor), – felelős az iskola tudományos színvonaláért és oktatási munkájáért.
- 2.7. A doktori téma vezetője** az a tudományos fokozattal rendelkező aktív kutatói tevékenységet folytató oktató, illetve kutató, akinek témahirdetését a doktori tanács jóváhagyta, és aki — ennek alapján — felelősen irányítja és segíti a témán dolgozó doktoranduszok tanulmányait, kutatási munkáját, illetve a doktorjelöltek fokozatszerzésre való felkészülését.

¹ Alapító belső tag – a felsőoktatási törvény 17. § (6) és (7), valamint 56. § (4) bekezdésében foglaltakkal való összhang megteremtését biztosítandó – 70 év feletti személy nem lehet.

3. TANÁCSOK, TESTÜLETEK, SZABÁLYZAT

- 3.1. Doktori tanács²:** célszerű, ha a doktori tanács tagjainak legalább egyharmada olyan *külső* személy, aki nem áll munkaviszonyban az intézménnyel, és tudományos fokozata van. A doktori tanácsnak tanácskozási jogú tagja a doktori képzésben részt vevő hallgatók által választott legalább egy képviselő is. Ahol ez indokolt, doktori tanács karonként is létrehozható. A doktori tanács tudományos kérdésekben független testület, doktori ügyekben döntéseit csak a doktori szabályzat megsértése, eljárási hiba esetén lehet megfellebbezni. A fellebbezési ügyekben a rektor dönt.
- 3.2.** Az egyetemi/kari doktori tanács **szavazati jogú tagjai** egyetemi tanárok, és/vagy akadémiai doktorok. A tanács minden **külső tagja** rendelkezik szavazati joggal.
- 3.3.** Az egyetemi/kari doktori tanács a doktori cselekményekkel kapcsolatos eljárásokról **doktori szabályzatot** alkot, amely az egyetemi/kari tanács jóváhagyása és a MAB véleményezése után lép hatályba.
- 3.4.** Az egyetemi doktori tanácsok és habilitációs bizottságok elnökei és más felkért szakemberek, a Doktoranduszok Országos Szövetségének (DOSZ) képviselője alkotják az **Országos Doktori és Habilitációs Tanácsot**, amelynek feladata a doktori képzés, a fokozatszerzés és a habilitációs eljárások koordinálása, ajánlások, állásfoglalások kidolgozása és közzététele, valamint országos képvisellete.
- 3.5.** A **doktori iskola tanácsa:** a doktori iskola vezetőjének munkáját segítő, rendszeresen ülésező testület. Tagjait a doktori iskola alapító tagjai javaslata alapján az egyetem doktori tanácsa bízza meg és menti fel.
- 3.6.** A doktori iskola – a kari/egyetemi doktori tanács állásfoglalása alapján – alakítja ki **belső működési rendjét** úgy, hogy az hatékonyan szolgálja a képzés és a fokozatszerzés magas színvonalát, és biztosítsa az iskola minden doktorandusz hallgatójának az *értelemszerű* hozzáférést az iskolában koncentrált teljes szellemi potenciálhoz és minden tárgyi feltételéhez. A MAB ezt nyomatékosan figyelemmel kíséri.

4. TUDOMÁNYTERÜLET, TUDOMÁNYÁG

- 4.1.** A meghatározásuk a felsőoktatási törvény 124/E. § m.) pontja, illetve az egyes tudományterületekhez tartozó tudományágak, valamint a művészeti ágak felsorolásáról szóló 169/2000. (IX. 29.) kormányrendelet szerint.
- 4.2.** A tudományágakon belül **témacsoportokat, témákat, doktori programokat** vagy **egyéb szervezeti formákat** az egyetem az autonómiájának keretein belül jogosult meghatározni.

² L.: Meghatározások (1.fejezet)

- 4.3. A **multidisziplináris** doktori iskolákban a kutatások egy tudományterületen belül több tudományágban folynak. **Interdisziplináris** területen működőnek tekintendő a doktori iskola, ha a művelt tudományágai két vagy több meghatározott tudományterülethez tartoznak. „Multi-, illetve interdisziplináris tudományágban” fokozat nem szerezhető, csak a bennük foglalt tudományágak valamelyikében.
- 4.4. Egy egyetemen **egy tudományágban csak egy doktori iskola** működhet, illetve az egyetemen nem lehet több, azonos tudományágakból felépült, multidisziplináris doktori iskola.
- 4.5. A **doktori iskola tudományágában az egyetemnek alapképzést kell folytatnia**. Ennek hiányában MAB az adott tudományágban csak szakmailag indokolt esetben hagyhatja jóvá doktori iskola létesítését.

5. DOKTORI ISKOLÁK LÉTESÍTÉSE ÉS JÓVÁHAGYÁSA

5.1. Általános kérdések

- 5.1.1. Az egyetem doktori képzésre és a fokozat odaítélésére azon tudományágban jogosult, amelyben a doktori iskola létesítését a Magyar Akkreditációs Bizottság jóváhagyta (akkreditálta). A doktori fokozat megszerzését igazoló oklevélben csak az egyetemre akkreditált tudományág tüntethető fel. Az egyetem szabályzata rendelkezhet zárójeles megjegyzés szerepeltetéséről. A tudományág mellett zárójelben szerepelhet, hogy a jelölt milyen témacsoportban, illetve témában szerezte meg a fokozatot.
- 5.1.2. A doktori iskola akkreditációjával az egyetem az adott tudományágban jogot szerez PhD, illetve DLA fokozatadásra, habilitációs eljárás lefolytatására, és a dr. habil. cím odaítélésére, valamint külföldön szerzett tudományos fokozat honosítására.
- 5.1.3. Multidisziplináris, illetve interdisziplináris doktori iskola esetében az abban akkreditált tudományágakban szerzi meg az egyetem a 6.1.2.-ben felsorolt jogokat. Az egyetem határozza meg, hogy a lehetséges tudományágak melyike kerüljön be a fokozatot szerzettek oklevelébe.
- 5.1.4. A habilitációs eljárásról az egyetemek tanácsai szabályzatot alkotnak, melyről a MAB véleményt nyilvánít.

5.2. Pályázat doktori iskola létesítésére, az akkreditáció feltételei

- 5.2.1. **Új doktori iskola létesítésének jóváhagyásáért (előakkreditációért)** pályázatot kell benyújtani a MAB-hoz. A pályázatot az egyetemi doktori tanács jóváhagyásával, a rektor ellenjegyzésével kell a MAB-hoz eljuttatni. A pályázatban foglalt adatok hitelességéért az egyetem rektora felel, és az adatok valóságát aláírásával igazolja.

5.2.2. Személyi feltételek:

- a.) ³A doktori iskolának legalább hét alapító tagja van.
- ◇ A hét alapító tag közül legalább **három akadémiai doktori címmel rendelkezik** (a továbbiakban: akadémiai doktor), **akik közül legalább ketten alapító belső tagok.**
 - ◇ A három akadémiai doktor mellett legalább négy egyetemi tanár van. Alapító külső tagok esetében az egyetemi tanári címet akadémiai doktori cím helyettesítheti. (2007. július 1-től valamennyi már működő doktori iskola alapító tagjaira nézve is érvényes ez az előírás.)
- b.) A **doktori iskola vezetője** alapító belső tag, a felsőoktatási intézménnyel teljes idejű munkaviszonyban álló egyetemi tanár és akadémiai doktor.
- c.) A MAB a **doktori iskola alapító tagjaként** veszi számításba azt a külföldi állampolgárt, aki a magyar egyetemi tanárokkal szemben a MAB által 2002-ben felállított és közzétett kiváncsalmrendszer tudományos követelményeinek megfelel. A kiváncsalmaknak való megfelelés megítélése a MAB egyetemi tanári pályázatok véleményezésének eljárási szabályait követő, a MAB 2004/6XI/1. sz. határozatában elfogadott eljárási rend szerint történik. (L.: 5. sz. melléklet).
- d.) **Multidiszciplináris, illetve interdiszciplinális doktori iskolák** alapító tagjai között tudományáganként (tudományági képviselőként) legalább egy akadémiai doktor szükséges.
- e.) A **művészeti és teológiai képzésben** a doktori iskola akkreditációs pályázatának az 5.2.2 a. és b. pontokban meghatározott formai követelményei között – akadémiai cím nem lévén – az akadémiai cím helyett a DLA, illetve PhD fokozat mellett előírt követelmény a kimagasló művészeti, illetve tudományos tevékenység elismerésének – e terület sajátosságainak megfelelő – dokumentálása.

5.2.3. Doktori iskola létesítésére vonatkozó pályázatnak tartalmaznia kell:

- a.) a doktori iskola oktatóinak (alapító és meghívott tagjainak) névsorát;
- b.) minden tag (alapító és meghívott tag) tudományos életrajzát és a beadást megelőző öt év tudományos munkásságának bemutatását (általában az öt év legfontosabbnak tartott tíz művét), záradékként nyilatkozatát arról, hogy vállalja a rendszeres részvételt a doktori iskola oktató, kutató munkájában, s hogy a benyújtáskor nem tartózkodik tartósan (egy évnél hosszabb ideig) külföldön, továbbá az alapító tagok esetén külön nyilatkozatot arról, hogy csak ebben a doktori iskolában vállalt alapító tagságot;
- c.) a doktori iskola nemzetközi kapcsolatainak leírását;
- d.) a képzés és a kutatás minőségbiztosítási elveinek bemutatását,

³ A 2004. július 2-a előtt létesített doktori iskolákra a szabályzat 5.2.2/a) pontja 2007. július 1-ig az alábbiak szerint érvényes.

a) A doktori iskolának legalább hét alapító tagja van.

- A hét alapító tag közül legalább három akadémiai doktori címmel rendelkezik (a továbbiakban akadémiai doktor), akik közül legalább ketten alapító belső tagok.
- A legalább három akadémiai doktor mellett legalább négy tudományos fokozattal rendelkező személy van. Közülük legalább kettő olyan alapító belső tag, aki habilitált oktató vagy egyetemi tanár vagy akadémiai doktor. Az alapító külső tagoknak habilitációval vagy akadémiai doktori címmel kell rendelkezniük.

e.) a pályázó egyetem (és külön kari szabályozás esetén a karok) doktori szabályzatát.

5.2.4. A 5.2.2 – 5.2.3. pontokban rögzített feltételeknek eleget nem tevő pályázatot a MAB nem véleményezi, azt a pályázónak visszaadja.

6. A PÁLYÁZATOK ELBÍRÁLÁSA, JÓVÁHAGYÁSA ÉS A DOKTORI ISKOLÁK ÉRTÉKELÉSE. KÖVETELMÉNYRENDSZER

- 6.1. A MAB a doktori ügyek intézésére Doktori Iskolákat Véleményező Bizottságot (röviden Doktori Bizottságot) hoz létre.
- 6.2. A pályázatokat a MAB a Doktori Bizottsága által javasolt és felkért **szakértők** véleményének figyelembevételével értékeli. Szakértőként indokolt esetben külföldi tudóst is fel kell kérni. A külföldi szakértő felkérésében a MAB Nemzetközi Tanácsadó Testülete működhet közre.
- 6.3. A Doktori Bizottság javaslatát a benyújtott pályázatról a MAB plénuma **jóváhagyja vagy indoklással elutasítja**. Elutasított pályázó egyetem ugyanabban a tudományágban leghamarabb egy év múlva adhat be újabb pályázatot.
- 6.4. Doktori iskola jóváhagyásáról szóló határozat tartalmazza a pályázó egyetem nevét, a doktoriskola tudományágát, vezetőjének nevét és tudományos minősítését. Az akkreditációról szóló határozat megjelöli az akkreditáció időpontját, továbbá határidőre teljesítendő feladatokat is megjelölhet.
- 6.5. A MAB jóváhagyása csak a szervezett képzésre és egyéni felkészülők fogadására szól. Egyéb oktatási formák – pl. távoktatás – bevezetését a MAB külön eljárásban vizsgálja meg.
- 6.6. A létesíteni kívánt doktori iskolák előakkreditációs eljárásának rendjét, illetve a már működő doktori iskolák értékelésének eljárásrendjét, az értékeléshez beadandó anyagok összeállításának szempontjait, valamint az értékelési szempontokat az 1-4 mellékletek tartalmazzák.

7. A DOKTORI ISKOLA MŰKÖDÉSE

7.1. Az oktatók megbízása, az oktatás szervezése

- 7.1.1. A doktori iskola a MAB jóváhagyása után alakul meg, és kezdheti el működését.
- 7.1.2. A doktori iskola mindenkor **vezetőjét** az egyetemi doktori tanács javaslatára – **a MAB jóváhagyása alapján** – a rektor bízza meg, illetve menti fel.
- 7.1.3. A doktori iskola **alapító tagjait** a doktori iskola vezetőjének javaslatára az egyetemi/kari doktori tanács bízza meg. Az **alapító tagok esetében a megbízások változásairól** a rektor a MAB-ot tájékoztatni köteles. Amennyiben a változások következtében a doktori iskola működésének személyi feltételei nem teljesülnek, a MAB a 199/2000. (XI. 29.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdésben foglaltak szerint eljárva a korábban hozott akkreditációs döntését felülvizsgálhatja.

-
- 7.1.4.** A doktori iskola egyéb oktatóinak megbízási módjáról az egyetem doktori szabályzata rendelkezik.
- 7.1.5.** A **meghirdethető oktatási programokról, a témavezetői megbízásokról** és így doktori téma meghirdetésének jogáról a doktori iskola tanácsa általában évente dönt, és azokat saját internetes lapján nyilvánosságra hozza. Természetesen több évre is lehet határozott idejű döntést hozni, ezt azonban minden évben formálisan meg kell erősíteni. A programhirdetés és megbízási módjáról, valamint nyilvántartásáról az egyetem doktori szabályzata rendelkezik.
- 7.1.6.** A doktori iskola három éves oktatási ciklussal működik. A doktori képzés **kredit rendszerben** történik. A tanulmányi kötelezettségeket, az ösztöndíj folyósításának, a tanulmányok ellenőrzésének módját és lezárásának feltételeit a kormányrendelet és az egyetem megfelelő szabályzata tartalmazza.
- 7.1.7.** A doktori fokozat **szervezett képzésben** való részvétel, illetve **egyéni felkészülés** alapján szerezhető meg. A szervezett képzésre és az egyéni felkészülésre vonatkozó szabályokat, a felvételi rendjét, a követelményeket és azok teljesítésének, ellenőrzésének módját a doktori szabályzatban külön-külön meg kell állapítani.
- 7.1.8.** A doktori tanulmányok lezárása után a doktori fokozatszerzési **eljárásra bocsátásról** – a témavezető véleményét kikérve – a doktori tanács dönt. A fokozatszerzési **eljárásra bocsátás** feltételeit, az egyéni felkészülést követő fokozatszerzési eljárás engedélyezésének szabályait a doktori szabályzatban külön kell rögzíteni.
- 7.1.9. A doktori fokozat megszerzésének feltételei:**
- az egyetemi doktori szabályzat alapján előírt kötelezettség teljesítése, továbbá a doktori vizsgák (szigorlat) eredményes letétele;
 - az önálló tudományos munkásság – cikkekkel, tanulmányokkal vagy más módon történő bemutatása;
 - a tudományterület műveléséhez szükséges két idegen nyelv ismeretének igazolása (az egyik nyelvből legalább államilag elismert, „C” típusú középfokú vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga bizonyítvány, az igazolásokról az egyetem doktori szabályzata rendelkezik);
 - tudományos feladat önálló megoldása: értekezés, alkotás bemutatása; az eredmények megvédése nyilvános vitában.
- 7.2.** A doktori oklevél tudományos fokozatot jelent. A doktori oklevél tanúsítja, hogy tulajdonosa, eddigi teljesítménye alapján tudományos munkára alkalmas.
- 7.3. A doktori fokozatszerzés**
- 7.3.1.** Az önálló tudományos munkásság tekintetében a doktori fokozatszerzési eljárás feltételeit (közlemények, előadások, alkotások, stb.) tudományterületenként vagy tudományáganként egységes szempontok alkalmazásával kell meghatározni és nyilvánosságra hozni.
- 7.3.2.** A doktori szigorlatot – legfeljebb a kérelem benyújtásától számított két éven belül – nyilvánosan, bizottság előtt kell letenni. A szigorlati bizottságot a kari/egyetemi doktori tanács doktori fokozattal rendelkező személyekből hozza létre. A szigorlati vizsgabizottság legalább egyharmada a jelölt oktatásában részt nem vett

külső szakember⁴. A szigorlat részletes szabályait a doktori szabályzat tartalmazza. A doktori szigorlat értékeléséről – a hagyományok figyelembevételével – a doktori szabályzat rendelkezik. A szigorlat eredményét közvetlenül a szigorlat után ki kell hirdetni. A doktori szigorlatról jegyzőkönyvet kell felvenni.

- 7.3.3. A doktori értekezést (alkotást, munkát) bíráló bizottság elnökből, két hivatalos bírálóból és további kettő-négy tagból áll. A bizottság tagja csak az lehet, aki tudományos fokozattal rendelkezik. A doktorjelölt témavezetője nem lehet a bizottság tagja. A doktori védésre csak a doktori szigorlat után kerülhet sor. A két hivatalos bíráló, a doktori tanács felkérésére, az értekezés (alkotás, munka) benyújtásától számított, az egyetem szabályzatában meghatározott szorgalmi időszakokra eső három hónapon belül írásos bírálatot készít az értekezésről (alkotásról, munkáról), és nyilatkozik, hogy javasolja-e annak kitűzését nyilvános védésre. Ha az egyik bíráló javaslata nemleges, a doktori tanács egy további, harmadik bírálót is felkér. Az értekezést (alkotást, munkát), a két támogató javaslat beérkezésétől számított szorgalmi időszakokra eső három hónapon belül nyilvános vitára kell bocsátani. A doktorjelölt a bírálatokat előzetesen kézhez kapja, és azokra a véde előtt írásban, a véde során a nyilvános vitában szóban válaszol. A doktorjelölt a nyilvános vita keretében ismerteti értekezésének (alkotásának, munkájának) téziseit, majd a bírálók, a bizottsági tagok és a jelenlévők észrevételeire, kérdéseire válaszol. A vita nyilvánosságáról az egyetem gondoskodik: azokat honlapján legalább 14 nappal előbb meghirdeti. A bíráló bizottság elnöke az egyetem szakmailag illetékes tanára vagy akadémiai doktora; a bizottság elnökét és tagjait az egyetem doktori tanácsa jelöli ki. A bizottság legalább egy tagja külső szakember legyen. A vita lezárása után a bizottság zárt ülésen, titkos szavazással dönt az értekezés elfogadásáról. Az elnök ezután az eredményt nyilvánosan kihirdeti. A bizottsági értékelés módját a doktori szabályzat határozza meg. A védekről és a bizottság döntéséről jegyzőkönyvet kell felvenni. Az egyetem, a doktorjelölt kérelmére, igazolást ad a doktori szigorlat és véde eredményéről.
- 7.3.4. A vitára meg kell hívni a szakma jeles képviselőit, a meghívóhoz mellékelni kell az értekezés tárgyát, módszerét és az új eredményeit bemutató magyar és angol (esetleg más, az adott tudományág sajátosságainak megfelelő) nyelvű **teziseket**.
- 7.3.5. A doktori értekezést bemutató magyar és angol (esetleg más, az adott tudományág sajátosságainak megfelelő) nyelvű téziszfüzetnek és az értekezésnek is tartalmaznia kell a témavezető, az opponensek (közülük is legalább az egyik külső szakember) nevét, valamint az intézmény – ha a jelölt külső intézményben dolgozott, a külső intézmény – nevét is. A doktori értekezés archiválásakor, illetve publikálásakor a fentiekben túl a bíráló bizottság tagjainak nevét is csatolni kell.
- 7.3.6. A doktori (mester) fokozatot (és ezzel a tudományterületet és/vagy tudományágat is megjelölő oklevelet) a doktori tanács ítéli oda, erről oklevelet állít ki, és döntéséről értesíti a MAB-ot.
- 7.3.7. A doktori képzés és a fokozat odaítélésének részletes szabályait az egyetem doktori szabályzata tartalmazza.

⁴ Külső szakember az, aki az egyetemmel munkaviszonyban, közalkalmazotti jogviszonyban nem áll, oktatói tevékenységéért semmilyen jogcímen nem kap az egyetemtől díjazást, valamint nem alapító tagja az egyetem egyik doktori iskolájának sem.

7.3.8. Az Ftv. 94. § (1) bekezdésének rendelkezése alapján a MAB titkársága a MAB honlapján nyilvántartási rendszert működtet a doktori fokozat odaítéléséről és elutasításáról. Az egyetem rendszeresen köteles adatszolgáltatási feladatainak eleget tenni. Az adatszolgáltatás a honlapon közzétett adatlapok kitöltésével történik. Minden egyetem a MAB titkárság által adott azonosítóval és jelszóval rendelkezik, mely az adatlapok kitöltéséhez és módosításához való hozzáférést biztosítja.

8. A DOKTORI ISKOLA MŰKÖDÉSÉNEK MINŐSÉGELLENŐRZÉSE

8.1. Az egyetem feladatai

8.1.1. Az egyetemi doktori tanács kialakítja a doktori képzés és fokozatszerzés minőségbiztosításának elveit és módszerét. Ennek alapján folyamatosan figyelemmel kíséri a doktori iskolák működését. Munkájához felhasználja a doktoranduszok, a doktorjelöltek és a közelmúltban fokozatot szerzettek véleményét, szükség esetén külső szakértőt kér fel.

8.1.2. Az egyetem doktori tanácsa rendszeresen (évente) jelentést készít az egyetemi tanács számára a doktori iskolák működésének minőségéről, és ennek egy példányát az egyetem rektora az egyetemi tanács állásfoglalásával együtt megküldi a MAB-nak.

8.2. A Magyar Akkreditációs Bizottság feladatai

8.2.1. A MAB a doktori iskolák létesítésére benyújtott (az előakkreditációs) pályázatok elbírálását, a már működő doktori iskolák minőségitelesítését az e szabályzatban lefektetett akkreditációs követelményrendszer alapján végzi.

8.2.2. A MAB rendszeresen ellenőrzi a doktori iskolákban folyó képzés minőségét. Ennek érdekében:

- a.) közzéteszi a doktori iskolák akkreditálásának, működésének, illetve rendszeres ellenőrzésének követelményrendszerét és eljárási rendjét.
- b.) az egyetemek második intézményi akkreditációjától kezdve, annak keretében e követelményrendszer alapján megvizsgálja és értékeli a doktori iskolák működését;
- c.) **külön bizottságot (Doktori Iskolákat Véleményező Bizottságot)** állít fel a doktori iskolák folyamatos ellenőrzésére. A bizottság – a 8.1 szerinti jelentéseket alapul véve – rendszeresen vizsgálja a képzést és a fokozatszerzéshez előírt kötelezettségek teljesítésének minőségét, ezek között a doktori értekezések színvonalát. A Doktori Bizottság munka- és eljárásrendjét maga állapítja meg. Az ellenőrzés eredményeiről a MAB Plénumának számol be.

9. A DOKTORI ISKOLA MŰKÖDÉSÉNEK FELFÜGGESZTÉSE, MEGSZÜNTETÉSE

9.1. Az egyetem kezdeményezése

- 9.1.1.** Az egyetem doktori tanácsa javasolhatja a doktori iskola működésének felfüggesztését, illetve megszüntetését, ha az oktatás személyi vagy tárgyi feltételei lényegesen megváltoznak.
- 9.1.2.** Az egyetem rektora a felfüggesztési, illetve megszüntetési javaslatát részletes indoklással ellátva a MAB-nak megküldi.
- 9.1.3.** A MAB szakértők és az illetékes szakbizottság(ok) bevonásával a javaslatot megvizsgálja, és a MAB plénuma dönt a felfüggesztésről, illetve megszüntetéséről.

9.2. A MAB kezdeményezése

- 9.2.1.** A MAB illetékes bizottsága az egyes doktori iskolákat folyamatosan ellenőrzi, és minőségi észrevételeit, javaslatait a Plénum elé terjeszti.
- 9.2.2.** Ha a MAB akár az intézményi akkreditáció, akár a folyamatos ellenőrzés során a doktori iskola működésében a minőséget veszélyeztető jelenségeket tapasztal, akkor a MAB-ról szóló Korm. rendelet 10. § (1) bekezdésben foglaltak szerint eljárva, a korábban hozott akkreditációs döntését felülvizsgálhatja. A MAB által jelzett problémákról az egyetem vezetője köteles tájékoztatni az érintett doktori iskola hallgatóit, illetve a fokozatszerzésre jelentkezőket.
- 9.2.3.** Ha a MAB a képzési színvonal vagy a feltételek olyan alapvető romlását tapasztalja, ami az előző pont alatti eljárásnál szigorúbb intézkedéseket igényel, akkor rendkívüli eljárásban kéri a rektort, hogy kezdeményezze a **doktori iskola önértékelését**. Ezt az önértékelést az egyetem doktori tanácsa véleményezi.
- 9.2.4.** A MAB a fentiek birtokában **látogató bizottságot** küld ki. A látogató bizottságba indokolt esetben – a Nemzetközi Tanácsadó Testület javaslata alapján – külföldi szakértőt is fel kell kérni.
- 9.2.5.** A bizottság jelentést készít, amelynek alapján a **MAB plénuma dönt** a doktori iskola működésének **felfüggesztéséről vagy megszüntetéséről**.

9.3. Doktori iskola felfüggesztése, illetve megszüntetése

- 9.3.1.** A MAB a 199/2000. (XI. 29.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdésben foglaltak szerint eljárva a korábban hozott akkreditációs döntését felülbírálván dönthet doktori iskola felfüggesztéséről, illetve megszüntetéséről.
- 9.3.2.** Azon tudományágban, amelyben a MAB kimondja a korábban akkreditált doktori iskola működésének felfüggesztését, illetve megszüntetését, az egyetem elveszti a jogosultságát
- a.) doktori-, illetve mesterképzésre,
 - b.) PhD, illetve DLA fokozatadásra,
 - c.) habilitációs eljárás lefolytatására, valamint,
 - d.) külföldön szerzett tudományos fokozat honosítására.
- 9.3.3.** A doktori iskola felfüggesztéséről, illetve megszüntetéséről szóló MAB határozatban rendelkezni kell
- a.) a felfüggesztés, illetve megszüntetés hatályba lépésének időpontjáról;
 - b.) a doktori iskolában folytatott képzés lezárásának határidejéről;

- c.) az abszolutórium megszerzéséig még nem jutott doktoranduszok tanulmányai továbbfolytatásának módjáról. (A fogadó egyetem(ek) megjelölése);
 - d.) az abszolutóriummal rendelkezőknek a doktori fokozat odaítélésének módjáról. (A fogadó egyetem(ek) megjelölése);
- 9.3.4.** A doktori iskola felfüggesztéséről, illetve megszüntetéséről szóló MAB határozatról az érintett egyetem rektora és az oktatási miniszter tájékoztatást kap.
- 9.3.5.** A határozatban a fogadó egyetemenként megjelölt intézményvezetőkhez egy befogadásra felkérő értesítést kell eljuttatni.
- 9.3.6.** A szükséges pénzügyi rendelkezéseket – a befogadó egyetem kérésére – a doktori képzés finanszírozásának sajátosságait tekintve a miniszter hozza meg.

DOKTORI ISKOLÁK ÉRTÉKELÉSÉNEK ELJÁRÁSRENDJE

Bevezető

A doktori iskolák minőségének értékelésére és hitelesítésére két esetben kerül sor. Új doktori iskola létesítésére szolgáló előakkreditációs eljárás során, illetve a már működő doktori iskolák minőségi vizsgálata során. Az eljárás mindkét esetben *véleményezésből, állásfoglalásból* majd *döntésből áll*. Az eljárást formai ellenőrzés előzi meg.

1. Formai ellenőrzés

A formai ellenőrzés a Titkárság feladata. A véleményezéshez szükséges, a MAB által kért adatokat nem tartalmazó pályázatot/beadványt – mint véleményezésre alkalmatlant – a főtitkár a pályázónak visszaadja. A formai ellenőrzés határideje: a pályázat Titkárságra érkezésének napjától számított 30 nap.

2. A Doktori Bizottság véleményezési eljárása

Létesítendő, illetve már működő doktori iskolák véleményezése a Doktori Bizottság feladata.

A Doktori Bizottság elnöke felkéri a Bizottság egyik, a doktori iskola tudományterületi hovatartozása szerint illetékes tagját véleményezésre. *Összeférhetetlenség esetén külső szakértő is felkérhető véleményezésre.*

Ha a véleményezésre felkért bizottsági tag *vagy szakértő* további információkat tart szükségesnek, azt a MAB titkárságának közreműködésével bekéri, amennyiben helyszíni látogatást tart szükségesnek, akkor javaslatot tesz egy legalább kéttagú látogató bizottság felállítására.

A Doktori Bizottság által jóváhagyott látogató bizottság az egyetem rektorával és a doktori iskola vezetőjével előre egyeztetett időpontban látogatást tesz az intézménynél.

Doktori iskola létesítésére szolgáló pályázat véleményezésére felkért bizottsági tag a pályázatban foglaltak és az esetleges helyszíni látogatás tapasztalatai alapján a Doktori Bizottság számára indoklással ellátott javaslatot fogalmaz meg az akkreditáció megadását illetően.

3. A Doktori Bizottság állásfoglalása

A Doktori Bizottság a véleményezésre felkért bizottsági tag állásfoglalásának ismeretében határozati javaslatot fogalmaz meg a Plénum számára. Létesíteni kívánt doktori iskola esetén a határozati javaslatban ki kell térni a doktori iskola tudományágának meghatározására, a habilitációs eljárás lefolytatásának és a „dr. habil” cím odaítélésének jogára.

4. A MAB Plénum döntése

Előakkreditáció eljárás lefolytatása esetén a Doktori Bizottság előterjesztése alapján a Plénum jóváhagyja a doktori iskolák működését, és dönt arról, hogy az egyetem melyik tudományterületen, azon belül mely tudományágban folytathat doktori képzést, ítéltet oda doktori fokozatot. A határozatban ki kell térni a doktori iskola tudományágának meghatározására, a habilitációs eljárás lefolytatásának és a „dr. habil” cím odaítélésének jogára.

Már működő doktori iskolákkal kapcsolatos eljárás a fentiekől abban különbözik, hogy az eddigi eredmények, hiányosságok értékelése a doktori iskola korábbi működésének vizsgálata alapján történik. A Plénum döntése ajánlásokat fogalmaz meg a doktori iskola további munkájára vonatkozóan. Súlyosabb minőségi hiányosságok esetében e MAB állásfoglalás 9. fejezete szerint jár el.

5. Egyéb eljárási kérdésekben a vonatkozó kormányrendeletek előírásait kell alkalmazni.

SZEMPONTOK AZ AKKREDITÁCIÓS BEADVÁNY ÖSSZEÁLLÍTÁSÁHOZ.

Doktori iskola akkreditációja új doktori iskola előakkreditációja céljából kérhető. A beadványt az Állásfoglalás és különösen annak 4. és 5. pontjai figyelembevételével kell elkészíteni és 5 példányban a MAB-hoz eljuttatni.

Új doktori iskola előakkreditációs pályázata

1. Az alapítandó doktori iskola előzményei, céljai, feladatai, helye a nemzetközi tudományban.
2. Az alapítandó doktori iskola személyi háttere. Alapító belső és külső tagjai, oktatói, témavezetői. A vezető oktatók (minden alapító tag és témavezető, más oktatók közül csak az iskola szempontjából fontosnak tartottak) rövid szakmai életrajza (személyenként maximum két oldal beleértve az elmúlt öt év legfontosabb 10 publikációját).
3. A doktori iskola oktatási és kutatási programjának szerkezete és főbb sajátosságai.
4. A felvételi eljárás, a kiválók kiválasztása.
5. A doktori iskola tanulmányi és vizsgarendje.
6. A doktori iskola nemzetközi kapcsolatai, különös tekintettel a hallgatók és oktatók tervezett külföldi útjaira (tanulás, oktatás, kutatás, konferencia), illetve külföldi oktatók és hallgatók részvételére a doktori iskolában.
7. A doktori iskola minőségbiztosításának tervezete.
8. A doktori iskola (működési) szabályzata.

Az egyetem érvényes doktori szabályzatát a pályázathoz mellékelni kell.

MŰKÖDŐ DOKTORI ISKOLÁK AKKREDITÁCIÓJA - ÖNÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

A MAB a működő doktori iskolák akkreditálását az általános akkreditációs eljárások részeként végzi el a szakokhoz kapcsolódóan az alábbiak keretében:

- szakok párhuzamos akkreditációja (2003/2004: történelem, pszichológia)
- intézményi akkreditáció.

A fenti akkreditációs eljárások mellett a doktori iskolák működését a MAB a jogszabályi előírásoknak megfelelően *folyamatosan ellenőrzi* az akkreditáció során megismert szakértői véleményekben megfogalmazott kritikai észrevételekre tekintettel, különös figyelmet fordítva a javaslatok alapján végrehajtott korrekciókra.

Az akkreditáció az intézmény által megküldött, a doktori iskola működését *értékelő jelentésre* és a helyszíni látogatás tapasztalataira épül. A látogatások ütemezését és a látogatóbizottság tagjait a MAB a szokásos eljárásban hagyja jóvá.

AZ ÖNÉRTÉKELŐ JELENTÉS

A jelentés tartalma

- I.** A doktori iskola akkreditációja óta történt változások (Az akkreditációs pályázatban közöltekhöz képest történt módosítások, bekövetkezett változások.)
- II.** Önértékelő jelentés – CSWOT analízis (A/ Külső korlátok B/ Erősségek C/ Gyengeségek D/ Belső korlátok E/ Lehetőségek)
- III.** A doktori iskola infrastrukturális feltételei
- IV.** A doktori iskola minőségbiztosítási rendszere, tervezett intézkedések a minőségjavítás érdekében
- V.** Melléklet – Adatok a doktori iskoláról

A jelentés mellékletének szempontjait Szempontok a doktori iskolák információszolgáltatásához. Ajánlás a doktori iskolák egységes honlapjaihoz című dokumentum tartalmazza, mely a MAB honlapján (www.mab.hu) a Tájékoztatók, űrlapok menüpont alatt érhető el.

**SZEMPONTOK AKKREDITÁCIÓS BEADVÁNYOK, ILLETVE MŰKÖDŐ DOKTORI
ISKOLÁK ÉRTÉKELÉSÉHEZ**

A Magyar Akkreditációs Bizottság az előakkreditációs beadvány esetében az iskola terveit és azok megvalósíthatóságát értékeli.

Új doktori iskolák pályázatának értékelési szempontjai

1. A doktori iskola céljai mennyire felelnek meg az elvárható célkitűzéseknek.
2. A doktori iskola személyi háttere elegendő-e a kitűzött cél megvalósításához, és milyen mértékben reális.
3. A doktori iskola tervezett felvételi eljárása mennyire kedvez a kiválók kiválasztására.
4. Az oktatási és kutatási program, a tanulmányi és vizsgarend, a tervezett nemzetközi kapcsolatok milyen mértékben szolgálják a kitűzött célok teljesítését.
5. A minőségbiztosítás milyen biztosítékokat tartalmaz a magas színvonal megvalósítására.
6. A doktori iskola (működési) szabályzata mennyire szolgálja a hallgatók tudományos előrehaladásának céljait. Tartalmaz-e olyan elemeket, amelyek valamilyen szempontból problematikusak?
7. Esetleges javaslatok a doktori iskola pályázatában foglaltak kiegészítésére, javítására határidők megjelölésével.
8. Javaslat az előakkreditáció megadására, ennek rövid indoklása a fentiek alapján. Elutasítás esetén ennek részletes indoklása ugyancsak a fentiek alapján.

Már működő doktori iskolák értékelési szempontjai

1. Az eddigi működés értékelése

- (a) A doktori iskola céljai mennyire felelnek meg az elvárható célkitűzéseknek.
- (b) A doktori iskola személyi háttere elegendő-e a kitűzött cél megvalósításához, és milyen mértékben reális.
- (c) A hallgatók oktatása a tudományos és oktatói utánpótlás szempontjából.
- (d) Az oktatók teljesítménye (különösen kiemelkedő, illetve elégtelen teljesítmények).
- (e) A kutatási eredmények mérhető és mérleghető adatai nemzetközi összehasonlításban.
- (f) Műhelyépítés az elitképzés és a kiválóság (pl. a hallgatók irányítása, tanácsadás) szempontjából.
- (g) a témavezetők kiválasztásának szempontjai és működésük hatékonysága.
- (h) a doktori disszertációk minősége
- (i) Az oktatás és kutatás szervezése, irányítása, különös tekintettel a hatékonyság (pl. az infrastruktúra kihasználása, információk eljuttatása), a nyilvánosság (pl. a védések meghívottjai) és a tudományetika (pl. összeférhetlenség) szempontjaiból.

- (j) A doktori iskola felvételi eljárása mennyire kedvez a kiválók kiválasztására.
- (k) Az oktatási és kutatási program, a tanulmányi és vizsgarend, a nemzetközi kapcsolatok milyen mértékben szolgálják a kitűzött célok teljesítését.
- (l) A minőségbiztosítás milyen biztosítékokat tartalmaz a magas színvonal megvalósítására.
- (m) A doktori iskola (működési) szabályzata mennyire szolgálja a hallgatók tudományos előrehaladásának céljait. Tartalmaz-e olyan elemeket, amelyek valamilyen szempontból problematikusak.

2. Esetleges javaslatok a minőség biztosítására, illetve gazdagítására.

3. Javaslat a doktori iskola akkreditálására, és ennek rövid indokolása a fentiek alapján. Elutasító javaslat esetén ennek részletes indokolása a fentiek alapján.

**DOKTORI ISKOLÁBAN ALAPÍTÓ TAGSÁGRA PÁLYÁZÓ KÜLFÖLDI
ÁLLAMPOLGÁRSÁGÚ PÁLYÁZÓK ESETÉBEN A VÉLEMÉNYEZÉSI ELJÁRÁS⁵**

1. Alapító tagságra pályázó pályázatának formai előírásai

Az alapító tagságra pályázó pályázati anyagát a MAB SzMSz 9. sz. melléklet II. pontjában foglaltak értelemszerű alkalmazásával kell összeállítani⁶.

2. Pályázat beadásának módja

Ha létesíteni kívánt doktori iskola alapító tagságára pályázóról van szó, akkor az 1. pont szerint összeállított személyi anyagot a doktori iskola létesítési kérelme tartalmazza;

Ha a pályázó **már létező doktori iskolában** pályázik alapító tagságra, akkor az intézmény vezetőjének a pályázat beadásának indoklását is tartalmazó, az 1. pont szerint összeállított személyi anyagot kell eljuttatni a MAB elnökéhez.

3. Tudományági -, ill. EFT bizottsági véleményezés

A tanári pályázatok véleményezésének eljárása szerint történik. Az illetékes tudományági bizottságot a Doktori bizottság elnöke kéri fel véleményezésre.

4. Határozathozatal

Az EFT bizottság elnöke a doktori iskola külföldi állampolgárságú alapító tagját érintő bizottsági véleményt a Doktori bizottság elnökéhez juttatja el. A Doktori bizottság elnöke

- doktori iskola létesítésével kapcsolatos határozati javaslatot terjeszt a plénum elé (benne az EFT bizottság személyre szóló előterjesztésével), ha létesíteni kívánt doktori iskola alapító tagságára pályázóról van szó;
- ha már létező doktori iskola alapító tagságára pályázóról van szó, akkor határozati javaslatként a doktori iskola külföldi állampolgárságú alapító tagját érintő EFT bizottsági véleményt terjeszti a plénum elé.

AZ ELJÁRÁSI REND FÜGGELÉKE:

Külföldi pályázó esetében a személyi anyagra vonatkozó formai előírások

1. Szöveges szakmai önéletrajz
2. Oktatási tevékenységre és a tudományos, publikációs tevékenységre vonatkozó adatok a bizottságok kívánalmai szerinti időtartamban.
3. Publikációs tevékenység adatai: a teljes tevékenységen belül az utóbbi 10 évben megjelent, a pályázat szempontjából fontosnak tartott publikációk bibliográfiai adatai, illetve a

⁵ Az egyetemi tanári pályázatok véleményezési eljárásának alkalmazása

⁶ L.: A MAB SzMSz 9. sz. melléklet II. pontjában foglaltak alapján készített formai előírásokat az eljárási rendhez csatolt függelék tartalmazza.

legfontosabbnak tartott alkotások kellően részletes dokumentációja. A pályázó munkáinak visszhangjára vonatkozó, valamint idézettségi adatok. Az adott időszakra vonatkozó teljes publikációs, illetve alkotási listát is mellékelni kell.

A publikációs listát az alábbiak szerint kell összeállítani:

Könyvnél:

Szerző(k): *Könyv címe*. Kiadás helye, éve. Kiadó. Terjedelem.

Folyóiratban közölt tanulmánynál:

Szerző(k): Cikk címe. *Folyóirat neve*, évszám, folyóiratszám, oldalszám.

4. Az elbíráláshoz szükséges személyes dokumentumok (hitelesített másolatok):
 - egyetemi szintű (MA / MSc) végzettséget igazoló okmány,
 - doktori fokozat (PhD, DLA, a tudományok kandidátusa, a tudományok doktora, külföldön szerzett és honosított vagy elismert tudományos fokozat) okmánya(i),
 - az idegennyelv-ismeret, illetve az idegen nyelvű előadókészség bizonyítása,
 - az érvényes útlevel legfontosabb személyi azonosítókat⁷ tartalmazó oldala(i).
5. Az egyetem vezetőjének nyilatkozata a pályázó és az intézmény között fennálló munkaviszonyról. A pályázóval kötött munka-szerződésben foglaltak alapján a pályázó beosztása, foglalkoztatásának időtartama, feladata.
6. A pályázó nyilatkozata arról, hogy az iskola indításától számított három évig Magyarországon oktat és ezen időtartamon belül nem tartózkodik egy évnél hosszabb időt külföldön.
7. A pályázatot benyújtó által megjelölt azon tudományág⁸, amely tudományágban illetékes MAB bizottság kiválasztásának rendszere szerint történjék a MAB véleményezése.

A személyi anyagot 3 példányban kell beadni a MAB-hoz.

⁷ Név, születési dátum, állampolgárság, stb.

⁸ A tudományág megnevezése a 169/2000. (XI. 29.) Korm. rendeletben felsoroltak szerint.